

KOJETÍNSKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

PROSINEC 1973

30. VÝROČÍ SPOJENECKÉ SMLOUVY MEZI ČSSR-SSSR

30. VÝROČÍ ČESKOSLOVENSKO- SOVĚTSKÉ SPOJENECKÉ SMLOUVY

V letošním roce, v roce 25. výročí vítězství pracujícího lidu v únoru 1948, vzpomínáme také 30. výročí uzavření "Smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik". Smlouva se stala pevnou a jistou garancí naší státní svobody a nezávislosti. Byla vítězstvím politické linie Komunistické strany Československa.

Díky smlouvě a internacionální pomoci Sovětského svazu mohly naše národy po osvobození v roce 1945 přistoupit k obnově válkou zrušovaného hospodářství. Bez sovětské pomoci by to bylo nejen neuskutečnitelné, ale také vůbec nepředstavitelné. Bez sovětské pomoci bychom zažili hladovou katastrofu v roce 1947. Sovětská pomoc nám také umožnila přikročit ke znárodnění velkého průmyslu a k plánovitému hospodaření, k tomu, abychom mohli jít vlastní cestou a nemuseli se zaprodávat světovému imperialismu.

Vítězným únorem 1948 byly i československo-sovětské vztahy postaveny na kvalitativně nový, pevný třídní základ. Záštitu Sovětského svazu nám umožnila soustředit se na socialistickou výstavbu bez obav, že revoluční vymoženosti našeho lidu budou ohrožovány imperialistickými zásahy zvenčí. Vzájemná spolupráce se neustále prohlubovala. Bratrská internacionální pomoc pěti států Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem pomohla zachránit socialistické vymoženosti v Československu před útokem protisocialistických sil v roce 1968.

Nástupem nového stranického vedení v čele se soudruhem dr. Gustávem Husákem došlo nejen ke konsolidaci vnitropolitické, ale i ke konsolidaci

vzájemných československo-sovětských vztahů, které dostaly novou kvalitu.

Tato nová kvalita byla vyjádřena i podepsáním nové československo-sovětské smlouvy dne 6. května 1970.

Podepsání československo-sovětské spojenecké smlouvy z prosince 1943 a vzájemná spolupráce jsou spjaty se jménem prvního dělnického presidenta Klementa Gottwalda. Připomeňme si proto dnes znovu jeho známá slova a naplňujme je konkrétním obsahem: "Se Sovětským svazem na věčné časy - a nikdy jinak!"

O ČEM JEDNALA RADA MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

- Projednala hospodaření MěstNV za tři čtvrtletí tohoto roku. Bylo zjištěno, že příjmy i výdaje jsou zatím v relaci, i když se oproti létům předcházejícím jeví čerpání vyšší,
- projednala rozbor hospodaření Domovní správy, Oblastních služeb města Kojetína a Technických služeb,
- projednala a schválila celoměstský závazek k 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou a uložila všem organizacím, závodům a školám, aby zajišťovaly jeho plnění,
- konstatovala, že bylo doposud získáno 940.000,- Kčs sdružených finančních prostředků na stavbu nové mateřské školy, což je částka nedostačující a bude muset být jednáno s dalšími národními podniky o nové příspěvky,
- projednala žádost občanů o výstavbu garáží v sídlišti JIH a rozhodla, aby místa, kde mají být garáže postaveny, byla předána družstvu garážníků, které zajistí výstavbu garáží svépomocí.

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA

V měsíci listopadu 1973 se dožili

paní Štěpánka Sixtová	91 let
paní Marie Friedečanová	86 let
paní Barbora Kotková	85 let
paní Božena Rieglová	84 let
paní Julie Kolářová	83 let
paní Anežka Babiánková	83 let
paní Marie Žižlavská	83 let
paní Cecilie Tallová	81 let
paní Marie Zvěřínová	80 let
pan Rudolf Sázal	80 let
pan Jaroslav Sládek	80 let

25 let trvání manželství oslavili manželé

Michaela a Zdeněk Matějkoví

Blahopřejeme!

O nesprávné výchově.

Rodiče mají jistě zájem na tom, aby měli děti tělesně i duševně zdravé a přitom slušně vychované. To záleží na mnoha okolnostech, na dědičném základu, na zdraví dítěte, na typu vyšší nervové činnosti, na sociálním a rodinném prostředí, na správnosti výchovy rodinné i školní atd. Všichni tito činitelé mohou kladně nebo záporně ovlivnit vývoj dítěte.

Obraťme dnes pozornost na otázku správné výchovy. Náš zájem a přání mít hodné děti ovšem vždy nestačí. Stále máme dosti dětí nervosních, neukázněných, zlobivých, lenošných, málo ctižádostivých dobře se učit. Proč tomu tak je? Jednou z hlavních příčin jsou nesprávné druhy výchovy. O tom, jak správně vychovávat děti, by měli mít rodiče alespoň nejzákladnější vědomosti. Vždyť posuďte sami: chce-li člověk zasednou za volant, musí mít řidičský průkaz; chce-li vykonávat kvalifikovanou práci a nedělat zmetky, musí se prokázat výučním listem. Rodičům se žádná kvalifikace pro výchovu dětí nepředepisuje, rodiče mohou produkovat i výchovné zmetky, jak se to někdy stává. Prozatím se věc řeší tak, že se ponechává vůli rodičů, zda-li se chtějí sami poučit od dětského lékaře, ve škole na schůzích SRPŠ nebo z knih a časopisů, kde je výchovná problematika často zařazována.

Ale dnes nechci psát o tom, jak máme správně vychovávat, ale o tom, jak bychom vychovávat neměli. Ať si ověří každý, zda-li nečiní podobně, třeba jen nevědomky.

Je mnoho druhů nesprávné výchovy. Někdy se u dětí setkáváme s výchovou přehnaně ctižádostivou, ambiciózní, kdy rodiče od dítěte vyžadují všestranně vynikající výkony a neberou v úvahu jeho schopnosti a možnosti - nebo s výchovou indultifikující, kdy některý z rodičů se snaží všemi

prostředky dosáhnout, aby se jeho dítě chovalo stejně jako on si počínal ve svém dětství, nebo dokonce v současné době a zapomíná, že dítě má třeba zcela odlišné vlohy, vlastnosti a schopnosti a že případně žije ve zcela odlišných podmínkách.

Velmi nepříznivě působí výchova nejednotná, kdy jeden z rodičů je na dítě přísný a druhý naopak všechno povolí. Se zvláště hrubou formou nejednotné výchovy se setkáváme v disharmonických manželstvích, kdy jeden z rodičů navádí dítě proti druhému a zbavuje ho autority nebo kdy je dítě svědkem sporů a roznic mezi rodiči. Chtěl bych v této souvislosti upozornit na škodlivý vliv rozporné výchovy školní a rodinné, která se ještě vyskytuje. Škola vychovává v duchu vědeckého světového názoru, někteří rodiče nebo prarodiče ještě v pojetí nevědeckém, náboženském. Dítě se chce zachovat dobře oběma stranám, ale za cenu pokřivení charakteru, pěstuje se u něho neupřímnost.

Škodlivě působí výchova přemrštěně úzkostlivá, kdy rodiče nepouštějí dítě mezi vrstevníky, aby "nedostalo infekci", nedovolí mu žádné hry "aby se neporanilo" a odklízejí mu z cesty každou sebemenší překážku. Opačným případem je výchova bez lásky, příliš přísná, výchova dogmatická, přesně pedle knih a příruček, zapomínající na individualitu dítěte. Nedivme se pak, že tím způsobem si vychováváme děti bezcitné a lhostejné, které pak nemají zábran k negativní činnosti.

Neblahý vliv má i výchova pesimistická, kdy dítě do nekonečna slyší jen "nic neumíš, nic nedokážeš, nic z tebe nebude", dále výchova nespravedlivá, nadržující chytřejšímu, společenštějšímu sourozenci. Nesprávnou výchovou je ovšem i nedostatek výchovy rodičů, kdy je dítě přenecháno samo sobě, ulici, náhodně voleným kamarádům, kdy po celý den rodiče nevidí a večer slyší "buď zticha,

dej mi pokoj, klid se, jsem unaven/a/*a pod. Špatná je výchova nesoustavná, nárazová a nedůsledná, kdy spustíme na dítě hromy blesky, ale pak si ho po celý měsíc ani nevšimneme. Škodlivá je výchova málo přísná, benevolentní, málo náročná u takových dětí, které mají dobré schopnosti. Vychováváme si pak lenochy.

Nemusíme připomínat, že nepříznivě působí na vývoj dítěte nedostatek kladných příkladů rodičů samotných, rozpornost mezi jejich slovy a jednáním. Děti dobře postřehnou tento rozpor. Je samozřejmé, že škodlivě působí, když sami rodiče mají nevyrovnanou povahu, trpí např. neurosou a dítě je svědkem hysterických scén některého z rodičů.

Ve výčtu nesprávných druhů výchovy bychom mohli ještě dlouho pokračovat, ale již to co bylo uvedeno snad postačí, abychom si uvědomili důsledky nesprávné výchovy. U tělesně a duševně zdravých dětí se dá i později leccos napravit, ale velký pozor musíme dát na děti se slabým nervovým typem, nebo duševním typem nevyrovnaným. Tam obzvlášť bychom způsobili škody jen těžko odstranitelné.

Ludvík O n d r u c h

ZDRAVOTNICKÉ OKÉNKO

Bolesti hlavy patří při našem životním tempu k častým nepříjemnostem. Řešením z této situace bývá většinou tableta Algeny, Dinylu nebo nejoblíbenějšího Alnagenu. Málo kdo z laiků si však uvědomí nebezpečí stálého používání těchto látek, které v odborné terminologii nazýváme analgetika. Povíme si nejprve nejdůležitější informace o vlastnostech této skupiny léčiv. Povšechně tlumí vnímání bolesti a snižují teplotu. Většina z nich působí ještě protizánětlivě a protirevmaticky. Nepříjemné a nebezpečné vlastnosti analgetik se mohou projevit drážděním sliznice zažívacího

traktu, poruchou oběhu, jater, nervové soustavy a častým narušením krevního obrazu vedoucího až k anemii. V rukou odborníka jsou analgetika látkami velmi užitečnými. I když neléčí samotnou chorobu, odstraňují některé z příznaků a obzvláště u infekčních horečnatých chorob mohou velmi zlepšit stav pacienta. Je nutno si uvědomit, že běžná bolest hlavy může mít mnoho různých příčin, např. krátkozrakost, nízký nebo vysoký krevní tlak, zácpa, špatnou životosprávu, nedostatek odpočinku, pohybu na čerstvém vzduchu, nezdravé pracovní prostředí /např. hluk, výpary, prašnost/. Používání analgetik v těchto případech vede k plýtvání těmito léky až k jejich zneužívání. O tom, že jejich spotřeba neustále roste nás přesvědčí statistické údaje.

V roce 1961 připadalo na jednoho občana našeho státu, včetně kojenců 40,6 tablety, v roce 1963 spotřeboval jeden občan 48,3 tablety, v roce 1971 to již bylo na jednoho občana 52,1 tablet, v roce 1972 dokonce 66,5 tablet. Hlavní příčinou vysoké spotřeby analgetik je jejich volná dostupnost v denním životě. Vždyť 70 % analgetik se vydá v lékárnách bez předpisu. Jejich výroba celosvětově roste. Je proto v našem státě zcela na místě soustavná osvětová činnost a to všemi dostupnými prostředky. Díky našemu socialistickému zřízení není výroba těchto léků vedena komerčně a boj s nadměrným používáním vychází:

1. z přesvědčování občana, že nelze podceňovat problematiku bolesti hlavy, za níž se může skrývat vážné onemocnění,
2. informovat o škodlivých účincích při nadměrném používání,
3. správnou životosprávu, výzkumy a zlepšením pracovních podmínek odstranit základní příčiny, které způsobují psychické přetížení.

I. M.

KOMISE OCHRANY PAMÁTEK A PŘÍRODY V KOJETINĚ

Naše socialistická společnost věnuje každoročně mnoho milionů korun na záchranu kulturních památek a na zlepšování životního a pracovního prostředí. Avšak tato snaha stranických a státních orgánů a odborných pracovišť památkové péče a ochrany přírody se neobejde bez pochopení občanů. Nejde však jen o pochopení. To by bylo málo! Je třeba, aby se do ochrany památek a do ochrany přírody zapojil široký aktiv občanů.

Proto také, tak jako v jiných městech našeho okresu, došlo i při školské a kulturní komisi MěstNV v Kojetině k ustavení komise ochrany přírody a památek.

Komise si klade za úkol pomáhat odborným orgánům památkové péče a ochrany přírody při ochraně památek a ochraně chráněných částí přírody. Členové komise budou nejen sledovat stav památkových objektů, ale budou také památky vyhledávat a pomáhat jejich propagaci. Významnou součástí činnosti komise bude také pomáhat při rozšiřování sbírkového fondu našeho muzea.

V Kojetině došlo již v roce 1933 k ustavení přípravného spolku pro zřízení muzea a shromažďování památek. Muzeum bylo definitivně zřízeno v roce 1935. Záhy získává od místních občanů velmi cenné předměty včetně tzv. panského archivu. Z obětavých a nadšených pracovníků si připomeňme A. Sedláčka, M. Navrátila, R. Otáhala a mnohé další, jimž vděčíme za to, že mnoho cenných předmětů zachránili pro příští generace.

V současné době je muzeum umístěno v Husově ulici. Jeho sbírky jsou bohaté, jen návštěvnost občanů by mohla být větší.

Komise ochrany přírody a památek se proto obrací na všechny občany s výzvou, aby navštívili muzeum a do muzea věnovali jakékoliv památky. Komise

se věří, že rok 1974 přinese rozmach kojetínského muzejnictví.

Fr. R i e g l

Lyžařská škola

- kterou již tradičně pořádá TJ Sokol Kojetín - tělocvičný odbor, pro děti ve věku od deseti let, bude zahájena 5. ledna 1974. Účastníci se na pěti zájezdech za 80,- Kčs zápisného, seznámí pod vedením cvičitelů základního lyžování s. Kufy, Škroníčkové, Matouška, Juřenové, Prášila a Juřana s lyžařskými terény v okolí Trojáku, Tesáku, Uhřinova, Pusteven a Bumbálky. Zájemci obdrží přihlášky ve cvičebných hodinách tělocvičného odboru nebo u s. Juřany, vedoucího lyžařské školy.

Uvažujete zakoupit svým dětem nové lyže?

Nejvhodnější délka lyží pro děti:

<u>výška postavy:</u>	<u>délka lyží</u>
do 100 cm	výška postavy
100 - 110 cm	" + 5 cm
110 - 125 cm	" +10 cm
125 - 140 cm	" +20 cm
140 - 150 cm	" +30 cm

Hole, mají být lehké, pružné ale pevné. Mají sahát o něco málo výš než do podpaží.

Vázání, je na trhu v dostatečném výběru. Nejvhodnější se jeví bezpečnostní vázání, které je o něco dražší než tradiční lankové, ale zabranuje nepříjemným úrazům.

L. Juřen

z dějin Kojetína

3. prosince 1502

zemřel bezdětek pan Adam z Cimburka, synovec věhlasného Ctibora z Cimburka a Tovačova a jím vymírají po meči moravští Cimburkové, kteří byli nakrátko držiteli Kojetína. Po smrti pana Adama dědila jeho statky a tím i zápisy na zástavu Kojetína jeho matka Johanka z Krajku a na Mladé Boleslavi, která však zakrátko Kojetín postoupila Vilémovi z Pernštejna.

20. prosince 1734

byl rozhodnut spor, který vedli lidé z Hrušky, Měrovic a Popůvek a Stříbrnic s kojetínským panstvím, ke kterému náležely a které několik let před tím /1726/ koupila od pražského arcibiskupa Marie Alžběta vévodkyně šlesvicko-holštýnská. Spor se týkal odběru výrobků kojetínské vrchnosti /kořalky, piva, vína a sýrů/, které lidé z vesnic nechtěli odebírat, poněvadž jim byly draho počítány. Podle rozhodnutí museli sice nadále odebírat 16 1/2 vědra kořalky, ale vrchnost jim nesměla počítat draže než 12 krajcarů za máz. Vrchnosti však nadále museli odvádět kůže padlého dobytka za 10 nebo 5 krajcarů za kus podle stáří hovězího nebo konského kusu.

10. prosince 1754

byla v soudním sporu kojetínských měšťanů s vrchností, kterou tehdy byla Leopoldina z Kounic - Rietbergu, vnučka právě zmíněné vévodkyně šlesvicko-holštýnské, vrchnost odsouzena, aby ihned zastavila nálev piva v Kojetíně v Židovské ulici a aby zaplatila obci veškeré škody a útraty.

Vrchnostenský advokát se sice odvolal, spor se ještě dva roky táhl, ale nakonec přece skončil v neprospěch vrchnosti. Tento spor začal vlastně tím, že v roce 1750 císařovna Marie Terezie potvrdila Kojetínu arcibiskupské a královské výsady dané držiteli Kojetína Pernštejnů a Salmy. Tím mezi vrchností a měšťany vzniklo z odlišného výkladu výsad nedorozumění o pivní šenky, které vrchnost, dle názoru měšťanů, neoprávněně v Kojetíně provozovala.

Zveme Vás

- ... na besedu s kulturním programem, která se koná na závěr oslav Měsíce československo-sovětského přátelství, v úterý dne 11. prosince 1973 v 19,00 hod. v sále Kulturního domu Kojetín,
- ... na VEČER OSKARA NEDBALA A RUDOLFA FRIMLA, který se koná ve čtvrtek 13. prosince 1973 v 19,30 hod. v sále Kulturního domu Kojetín. Účinkují členové DOS v Olomouci. Předprodej vstupenek bude v Knihkupectví, tel. č. 558,
- ... na SILVESTRA, který pořádá TJ Sokol Kojetín, v pondělí 31. prosince.

KINO HANA

1. a 2. **POSLEDNÍ BOJOVNÍK**
sobota Americký barevný širokoúhlý film je
neděle příběhem ze současného života ame-
rických Indiánů v rezervacích
Mládeži přístupno
5. a 6. **PŮLNOČNÍ KOLONA**
středa Český barevný film o nečekaných
čtvrtek překvapeních, která nebyla v progra-
mu
Mládeži přístupno
7. - 9. **JANA EYROVÁ**
pátek Anglický barevný film - romantický
sobota příběh milenců podle románu
neděle Ch. Bronteové
Mládeži do 15 let nepřístupno
12. a 13. **POSLEDNÍ DEN**
středa Sovětský širokoúhlý film o loučení
čtvrtek poručíka Kovalova
Mládeži přístupno
14. - 16. **AKCE BORORO**
pátek Český barevný širokoúhlý film vyprá-
sobota ví fantastický příběh o tajemném
neděle poslání ženy z jiného světa
Mládeži přístupno
19. a 20. **V MĚSTĚ ČEKÁ LÁSKA**
středa Maďarský barevný film o životním
čtvrtek kroku dvou nedočkavých dívek
Mládeži do 15 let nepřístupno

21. - 23. **JEZDEC FORMULE RISK**
pátek Český barevný film je příběhem mladi-
sobota ka, který se dostal na scestí
neděle Mládeži přístupno
25. a 26. **TŘI MILIARDY BEZ VÝTAHU**
úterý Francouzský barevný film je parodií
středa na loupeže století
Mládeži do 15 let nepřístupno
28. - 30. **KACHNA ZVONÍ V 7,30**
pátek Barevná filmová veselohra - groteskní
sobota příběh člověka, který vybočil z řady.
neděle V hlavní roli H. Rühmann.
Mládeži do 15 let nepřístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

- neděle 2. **POHÁDKA O VĚČNÉM MLÁDÍ**
Rumunský barevný film
- neděle 9. **HRAČKY - PLAČKY**
Pásme krátkých filmů pro děti
- neděle 16. **ALJOŠKA NA LOVU**
O velkém snu malého chlapce
- neděle 23. **CÍSAŘŮV PEKAŘ**
Historická veselohra o Rudolfu II.,
tovaryši Matějovi a legendárním
Gelemovi
- neděle 30. **UČITEL ZPĚVU**
Sovětský širokoúhlý film je komedií
o tom, co se stane, když odřekne só-
lista a ztratí se pes.

XX

Kojetínský kulturní kalendář vydává
Osvětová beseda Kojetín

řídí redakční rada: A. Malý, B. Nevotná,
L. Ondruch, Dr. Fr. Řezáč

úprava textu: A. Vočková

titulky: Ivan Janda

tisk: Okresní kulturní středisko Přerov

povoleno odborem kultury ONV v Přerově
pod číslem F - 6, 015-017, ze dne 24.9.1969

XX